

Suvestinė redakcija nuo 2017-07-08 iki 2020-05-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [128-6093](#), i. k. 1112230ISAK00A1-454

Nauja redakcija nuo 2017-07-08:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL MOBILIŲJŲ DARBINIŲ KĖLIMO PLATFORMŲ NAUDOJIMO IR
PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2011 m. spalio 21 d. Nr. A1-454
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 5 straipsnio 2 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ 2.3 papunkčiu,
t v i r t i n u Mobiliųjų darbinių kėlimo platformų naudojimo ir priežiūros taisykles (pridedama).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

DONATAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro
2011 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. A1-454

MOBILIŲJŲ DARBINIŲ KĖLIMO PLATFORMŲ NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

1. Mobiliųjų darbinių kėlimo platformų naudojimo ir priežiūros taisyklės (toliau – šios Taisyklės) nustato reikalavimus, kaip turi būti pradedami naudoti, naudojami, tikrinama techninė būklė ir prižiūrimi įrenginiai, nurodyti Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. A1-246 „Dėl Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo patvirtinimo“, 5.2.2 papunktyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

2. Šios Taisyklės netaikomos:

- 2.1. mechanizuotoms kopėčioms, pastoliams ir aikštelėms;
- 2.2. galiniams automobilių keltuvams;
- 2.3. pastatomosioms stacionariai ir kabamosioms darbinėms platformoms;
- 2.4. bokštinėms darbinėms platformoms;
- 2.5. kėlimo stalams, kurių kėlimo aukštis mažesnis negu 1,3 m;
- 2.6. statybiniams keltuvams žmonėms ir kroviniams kelti;
- 2.7. atrakcionų aikštelių įrangai;
- 2.8. pakeliamajai operatoriaus vietai kranuose ir krautuvuose.

3. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Darbinė apkrova** – keliamų darbuotojų su darbo įrankiais sudaromos apkrovos ir darbinėje platformoje pakrautų medžiagų masės sudaromų apkrovų suma.

3.2. **Darbinė platforma** – aptverta platforma (lopšys), kurią su darbuotojais, darbo priemonėmis ir medžiagomis galima pakelti į reikiamą darbinę padėtį ir iš kurios gali būti atliekami montavimo, remonto, dažymo, tikrinimo ar kiti panašūs darbai.

3.3. **Darbo erdvė** – didžiausia erdvė, kurią gali pasiekti darbinė platforma, kai mobilioji darbinė kėlimo platforma naudojama gamintojo nustatytais naudojimo sąlygomis. Mobilioji darbinė kėlimo platforma gali turėti daugiau negu vieną darbo erdvę.

3.4. **Ilginamasis mechanizmas** – konstrukcija, kuri jungia darbinę platformą su važiuokle, skirta darbinei platformai perkelti darbo erdvėje ir išlaikyti jai reikiamoje padėtyje. Ilginamasis mechanizmas gali būti vientisa, teleskopinė ar lankstinė strėlė, žirklinis mechanizmas arba bet koks jų derinys.

3.5. **Mobilioji darbinė kėlimo platforma** (toliau – **MDKP**) – įrenginys, sudarytas mažiausiai iš darbinės platformos, valdytuvų, ilginamojo mechanizmo ir važiuoklės, skirtas pakelti darbuotojams į darbo vietas, kad jie atliktų darbą iš darbinės platformos. Priklausomai nuo važiuoklės tipo, MDKP gali būti savaeigė arba nesavaeigė. Priklausomai nuo ilginamojo mechanizmo judėjimo laisvės važiuoklės atžvilgiu, gali būti kintamojo siekio MDKP, kai apkrovos svorio centro vertikalioji projekcija gali būti už virtimo linijų ribų, arba vertikalios kėlimo MDKP, kai apkrovos svorio centro vertikalioji projekcija visada yra virtimo linijų viduje.

3.6. MDKP modifikavimas – veiksmas MDKP techninėms charakteristikoms pakeisti, pavyzdžiui, pavaros pakeitimas, strėlės prailginimas, darbinės platformos kėlimo aukščio padidėjimas, MDKP sustiprinimas, padidinant jo keliamąją galią, taip pat kiti pertvarkymo atvejai, kai toks pertvarkymas nenumatytas MDKP techniniuose dokumentuose, dėl kurių gali pasikeisti apkrovos mazguose ir konstrukcijos elementuose, MDKP stabilumas, atsparumas ir tvirtumas. Modifikavimas nėra techninės priežiūros veiksmas. Modifikavimas atliekamas pagal Techninio reglamento „Mašinų sauga“, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“ (toliau – Techninis reglamentas „Mašinų sauga“), reikalavimus.

3.7. MDKP naudojimo dokumentų byla (MDKP pasas) – MDKP techninių charakteristikų sąvadas, kiti gamintojo kartu su MDKP pateikti techniniai dokumentai, naudojimo instrukcijos, būtinos MDKP tinkamai naudoti, prižiūrėti, remontuoti ir jo veikimui tikrinti, MDKP priežiūros žurnalas ir visa kaupiamoji informacija (protokolai, sertifikatai, MDKP techninės būklės tikrinimų, atliktų remontų, modifikavimų, mazgų ir dalių keitimo ataskaitos, duomenys apie avarijas, gedimus ir techninius sutrikimus, MDKP registravimo Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre pažyma ir kita su MDKP naudojimu susijusi informacija ir dokumentai).

3.8. MDKP pamainų žurnalas (toliau – **pamainų žurnalas**) – MDKP savininko nustatytos formos žurnalas, nuolat saugomas operatoriui prieinamoje vietoje ir pildomas MDKP savininko nustatyta tvarka. Pamainų žurnale kiekvieną dieną ar pamainą prieš pradedant darbą daromi įrašai apie MDKP apžiūros rezultatus, jo tinkamumą naudoti ar nustatytus gedimus, taip pat gali būti daromi kiti įrašai apie MDKP techninę būklę (pvz., remontas, apžiūros atlikus remontą rezultatas) ar apie MDKP pastatymą, specialiųjų leidimų išdavimą.

3.9. MDKP remontas – sulūžusių ar dėl kitų priežasčių netinkamų naudoti dalių, mazgų keitimas lygiaverčiais ar taisymas nekeičiant MDKP techninių charakteristikų. Remontu nelaikomi modifikavimo darbai.

3.10. Patekties padėtis – MDKP naudojimo instrukcijoje nurodyta padėtis, kurioje turi būti įlipama į darbinę platformą ir iš jos išlipama.

3.11. Vardinė apkrova – didžiausia apkrova, kuriai suprojektuota MDKP ją naudojant pagal gamintojo nurodymus. Vardinė apkrova sudaro darbuotojai, esantys darbinėje platformoje, jų naudojami įrankiai ir medžiagos.

3.12. Važiuklė – MDKP pagrindas, prie kurio tvirtinamas ilginamasis mechanizmas. Važiuklė gali būti savaeigė arba nesavaeigė (traukiama ar stumiama);

3.13. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Techniniame reglamente „Mašinų sauga“ vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

4. Neteko galios nuo 2017-07-08

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

5. Naujos MDKP gali būti pradedamos naudoti, jeigu jos atitinka Techninio reglamento „Mašinų sauga“ reikalavimus. Jos turi būti paženklintos CE ženklu, turėti EB atitikties deklaraciją, MDKP naudojimo dokumentų bylą (MDKP pasą). Naudojimo instrukcijos turi būti surašytos lietuvių kalba.

6. Iki 2004 m. sausio 1 d. pradėti naudoti ir naudojami MDKP turi atitikti Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102 „Dėl Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai),

reikalavimus. MDKP atitiktį sveikatos ir saugos reikalavimams bei būtinumą jas tobulinti, atlikęs pavojų identifikavimą ir rizikos vertinimą pagal Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų 1 priedo reikalavimus, nustato MDKP savininkas. Jis taip pat numato atitinkamas priemones saugos lygmeniui gerinti ir šių priemonių įgyvendinimo terminus. Numatytoms priemonėms ir jų įgyvendinimo terminams įvertinti MDKP savininkas raštu kreipiasi į įgaliotą potencialiai pavojingų įrenginių techninės būklės tikrinimo įstaigą, o ši, atlikusi MDKP techninės būklės tikrinimą, pateikia savo išvadą dėl priemonių tinkamumo ir pakankamumo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

7. MDKP savininkas atsako už saugų jos naudojimą pagal gamintojo nustatytą paskirtį, nuolatinę MDKP priežiūrą, užtikrinančią jos tinkamą techninę būklę, ir įstatymų nustatyta tvarka atlygina žalą, padarytą dėl įrenginio nesaugaus naudojimo. Už išnuomos (suteiktos naudotis) MDKP techninę būklę ir saugų jos naudojimą taip pat atsakingas MDKP savininkas, jei kitaip nenustatyta nuomos (panaudos) sutartyje.

II SKYRIUS

MDKP PRIPAŽINIMAS TINKAMA NAUDOTI IR REGISTRAVIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

8. MDKP savininkas, prieš pradėdamas naudoti MDKP, turi sudaryti sutartį dėl jos techninės būklės tikrinimo su viena jo paties pasirinkta įgaliota įstaiga ir po techninės būklės patikrinimo gavęs šios įstaigos išvadą, kad MDKP yra tinkama saugiai naudoti, įregistruoti MDKP Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro įsteigimo ir Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

9. Nauja MDKP pripažįstama tinkama saugiai naudoti, kai įgaliotos įstaigos ekspertas, atlikęs pirminį MDKP techninės būklės patikrinimą, surašo išvadą, kad MDKP yra tinkama saugiai naudoti, ir padaro atitinkamą įrašą MDKP naudojimo dokumentų byloje (MDKP pase).

10. Laikinais įvežtos į Lietuvą MDKP prieš pradėdant jas naudoti turi būti patikrintos įgaliotos įstaigos ir įregistruotos Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre naudojimo laikotarpiui.

11. Iš Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro MDKP savininkas turi išregistruoti MDKP, kai ji nenaudojama (dėl techninių priežasčių MDKP netinkama naudoti, nepataisomai sugadinta ar savininkas dėl ekonominių ar kitų priežasčių nusprendžia, kad ją naudoti netikslinga) arba MDKP išvežama iš Lietuvos Respublikos ilgesniam kaip 12 mėnesių laikotarpiui.

12. Neįregistruotas Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre MDKP naudoti draudžiama.

III SKYRIUS

MDKP NAUDOJIMAS IR PRIEŽIŪRA

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

13. MDKP savininkas privalo užtikrinti saugų MDKP naudojimą ir kvalifikuotą jos nuolatinę priežiūrą, vadovaudamasis gamintojo pateiktais MDKP naudojimo dokumentais ir

šių Taisyklių, Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo, Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių kėlimo įrenginių naudojimą ir žmonių kėlimą, reikalavimais.

14. Patalpose arba objektuose, kuriuose gali susidaryti sprogį aplinka, turi būti naudojamos MDKP, kurių naudojimo dokumentuose nurodyta, kad jas galima saugiai naudoti sprogyje aplinkoje, o jų apsaugos lygio kategorija turi atitikti Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogyje aplinkoje, saugos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. rugsėjo 30 d. įsakymu A1-262 „Dėl Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogyje aplinkoje, saugos nuostatų patvirtinimo“, nurodytą zoną.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

15. Naudojama MDKP turi būti aiškiai savininko paženklinta, nurodant jos tipą (markę), registracijos Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre numerį, vardinę apkrovą, taip pat turi būti nurodytos atlikto ir būsimo techninės būklės tikrinimo datos.

16. MDKP savininkas turi teisę pasirinkti nuolatinės MDKP priežiūros organizavimo būdą – atlikti nuolatinę priežiūrą savo jėgomis (kai turi darbuotojų, turinčių tinkamą kvalifikaciją ar specialių žinių ir įgūdžių, kaip nustatyta Reikalavimuose darbuotojų, kuriems pavesta atlikti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą ar juos pertvarkyti, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialioms žinioms ir įgūdžiams, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. A1-333 „Dėl Reikalavimų darbuotojų, kuriems pavesta atlikti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą ar juos pertvarkyti, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialioms žinioms ir įgūdžiams patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. A1-333)) arba nuolatinės priežiūros vykdymą perduoti licencijuotai įmonei, teikiančiai kėlimo įrenginių nuolatinės priežiūros paslaugas pagal tiesiogiai (be tarpininkų) tarp įrenginio savininko ir licencijuotos įmonės sudaromą sutartį. Sutartyje turi būti nurodytos perduodamos pareigos pagal Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 10 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

17. Jei MDKP išnuomojama (suteikiama naudotis) fiziniam arba juridiniam asmeniui, turi būti sudaroma nuomos (panaudos) sutartis. MDKP nuomos (panaudos) sutartyje turi būti nustatytos MDKP savininko ir nuomininko pareigos ir atsakomybės ribos, susijusios su personalo skyrimu, MDKP nuolatinę priežiūrą ir saugiu jos naudojimu nuomos periodu.

18. MDKP savininkas nuomininkui turi pateikti visą būtiną informaciją (naudojimo instrukcijas, techninę dokumentaciją ir kt.), kad būtų užtikrintas saugus MDKP naudojimas ir kvalifikuota jos nuolatinė priežiūra.

19. MDKP savininkas arba licencijuota įmonė pagal sutartyje dėl MDKP nuolatinės priežiūros jai perduotas funkcijas privalo:

19.1. prieš pradėdant naudoti MDKP, jos nuolatinę priežiūrą organizuoti tvarkomuoju dokumentu paskirti MDKP priežiūros meistą, turintį tinkamą kvalifikaciją ar specialias žinias ir įgūdžius, kaip nustatyta Įsakyme Nr. A1-333. Tais atvejais, kai MDKP priežiūros meistras reikiamas žinias ir įgūdžius yra įgijęs kitoje ES valstybėje narėje, jis turi turėti tai įrodančius dokumentus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

19.2. MDKP valdyti ir žmonėms kelti tvarkomuoju dokumentu paskirti MDKP savininko nustatyta mokymo ir žinių patikrinimo tvarka išmokytą MDKP operatorių arba mašinistą (toliau vadinama – operatorius). Tais atvejais, kai operatorius reikiamas žinias ir

įgūdžius yra įgijęs kitoje ES valstybėje narėje, jis turi turėti tai įrodančius dokumentus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

19.3. MDKP nuolatinei priežiūrai vykdyti tvarkomuoju dokumentu skirti darbuotojus, turinčius tinkamą kvalifikaciją ar specialias žinias ir įgūdžius, kaip nustatyta Įsakyme Nr. A1-333;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

19.4. užtikrinti, kad MDKP priežiūros meistras, operatorius, kiti su MDKP dirbantys darbuotojai bei MDKP nuolatinę priežiūrą atliekantis personalas gautų visapusišką informaciją apie saugų MDKP naudojimą ir priežiūrą, būtų supažindintas su darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis. MDKP naudojimo instrukcijos turi būti surašytos lietuvių kalba. Užrašai, ženklai, informacinės lentelės, kurios pagal MDKP naudojimo dokumentus turi būti pritvirtintos prie MDKP konstrukcijų ir valdymo įtaisų, turi būti lengvai įskaitomos ir suprantamos;

19.5. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

19.6. vadovaujantis MDKP naudojimo dokumentais nustatyti MDKP nuolatinės priežiūros bei remonto tvarką ir organizuoti priežiūros darbus taip, kad MDKP visada būtų tvarkinga ir tinkama saugiai naudoti;

19.7. užtikrinti, kad MDKP būtų laiku paruošta įgalios įstaigos atliekamam techninės būklės patikrinimui, apie tai pranešta šiai įstaigai, jos darbuotojams būtų sudarytos reikiamos sutartyje numatytos darbo sąlygos ir pateikti reikalingi dokumentai (MDKP naudojimo dokumentų byla (MDKP pasas), MDKP valdančių ir prižiūrinčių darbuotojų skyrimą pareigoms bei jų kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai). Užtikrinti, kad MDKP būtų eksploatuojama tik esant galiojančiai įgalios įstaigos išvadai, kad įrenginys yra tinkamas saugiai naudoti;

19.8. užtikrinti, kad, atsiradus MDKP naudojimo sutrikimams, gedimams ar kitiems pavojų keliantiems veiksniams, MDKP naudojimas būtų nedelsiant sustabdytas ir atnaujintas tik pašalinus pavojaus priežastis;

19.9. jeigu MDKP nuolatinės priežiūros metu ar kai įgaliota įstaiga MDKP techninės būklės tikrinimo metu nustato, kad gali įvykti MDKP avarija, kad MDKP kelia pavojų darbuotojų ir kitų žmonių sveikatai, gyvybei, turtui ar aplinkai, užtikrinti, kad MDKP naudojimas būtų nedelsiant sustabdytas ir MDKP būtų pradėta naudoti tik pašalinus nustatytus trūkumus;

19.10. vadovaudamasis Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1118 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“, ir Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatų patvirtinimo“, pranešti Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, įgaliotai įstaigai apie MDKP avarijas ir su MDKP naudojimu susijusius sunkius ir mirtinus nelaimingus atsitikimus bei žalą aplinkai ar turtui, organizuoti avarijų padarinių lokalizavimą, likvidavimą ir tyrimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

19.11. užtikrinti, kad visi remonto darbai būtų atliekami pagal gamintojo instrukcijas, o

duomenys apie remonto metu pakeistas MDKP detales ar mazgus būtų saugomi MDKP naudojimo dokumentų byloje (MDKP pase);

19.12. užtikrinti, kad MDKP metalinėms konstrukcijoms remontuoti naudojamos medžiagos būtų parenkamos pagal gamintojo pateiktą MDKP techninę dokumentaciją. Skaičiuojamųjų elementų ir detalių, naudojamų MDKP remontui, metalo kokybė turi būti patvirtinta gamintojo kokybės sertifikatais. Tais atvejais, kai remontuojamo MDKP techninėje dokumentacijoje metalinių konstrukcijų medžiagų markės bei savybės nenurodytos, tinkamos medžiagos parenkamos atlikus gamintojo naudotų medžiagų tyrimus;

19.13. užtikrinti, kad, remontuojant MDKP metalines konstrukcijas, skaičiuojamieji elementai būtų suvirinami pagal galiojančiuose standartuose nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus suvirinimo procedūrų aprašus. Suvirinti skaičiuojamuosius MDKP metalinių konstrukcijų elementus turi būti leidžiama tik atestuotiesiems ir turintiems galiojantį kvalifikacijos pažymėjimą (sertifikatą) suvirintojams. Suvirinimo darbų kokybės dokumentai (naudotų medžiagų sąrašas, jų sertifikatai, suvirinimo procedūrų aprašai, suvirintojo atestavimo duomenys ir identifikavimo ženklai ir kt.) turi būti saugomi MDKP naudojimo dokumentų byloje (MDKP pase). Šiuos dokumentus privalo pateikti juridinis asmuo, atlikęs remonto darbus;

19.14. jeigu atliekamas MDKP modifikavimas, užtikrinti, kad modifikuota MDKP atitiktų Techninio reglamento „Mašinų sauga“ reikalavimus;

19.15. užtikrinti, kad visą MDKP naudojimo laiką jos naudojimo dokumentų byla (MDKP pasas) būtų saugoma ir pildoma (daromi įrašai ir renkama kaupiamoji informacija). Turi būti nustatyta MDKP priežiūros žurnalo ir pamainų žurnalo pildymo tvarka bei paskirti už tai atsakingi asmenys. Pamainų žurnalo būtinumą nustato MDKP savininkas, atsižvelgdamas į MDKP sudėtingumą, jos naudojimo ar priežiūros organizavimo specifiką (pvz., įrenginys išnuomojamas);

19.16. MDKP naudojimo dokumentų bylą (MDKP pasą), jeigu ji yra dingusi, parengti iš naujo. Šiam tikslui reikalinga informacija turi būti gauta iš gamintojų, jų atstovų arba iš kitų kompetentingų institucijų ar asmenų, jeigu reikia, turi būti atlikti reikalingi matavimai, bandymai ir (arba) tyrimai.

20. MDKP naudojimo dokumentų byloje (MDKP pase) turi būti įrašomi, kaupiami šie duomenys ir dokumentai:

20.1. savininko pavadinimas, adresas ir įrašo data;

20.2. MDKP priežiūros meistro vardas, pavardė, skyrimo data ir tvarkomojo dokumento žymenys;

20.3. įgaliotos įstaigos atliekamų techninės būklės patikrinimų datos, išvados ir patikrinimo ataskaitų žymenys bei ataskaitų egzemplioriai;

20.4. atlikto remonto trumpas aprašymas, data, naudotų medžiagų, pakeistų konstrukcijų arba mazgų žymenys, sertifikatai, darbus atlikusio juridinio asmens duomenys;

20.5. MDKP avarijų, gedimų trumpas aprašymas ir šių įvykių data;

20.6. jeigu atlikta modifikacija, informacija apie ją (techninė byla) pagal Techninio reglamento „Mašinų sauga“ 7 priedo reikalavimus, nekartojant MDKP gamintojo pateiktų duomenų ir informacijos, kuri nepasikeitė po modifikacijos, jeigu jos kartojimas nebūtinas įrenginio pasikeitusioms techninėms charakteristikoms ir savybėms apibrėžti.

21. Su MDKP dirbantys ir jos nuolatinę priežiūrą atliekantys darbuotojai turi būti pasitikrinę sveikatą ir turėti galiojančią sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų išvadą apie tinkamumą šiam darbui. Sveikatos tikrinimus, remdamasis teisės aktu, reglamentuojančių profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose tvarką, nuostatomis ir atsižvelgdamas į darbų pobūdį, darbo sąlygas bei galiojančius teisės aktus, organizuoja MDKP savininkas arba kitas šiuos darbuotojus paskyręs darbdavys ar jo įgaliotas asmuo.

22. MDKP priežiūros meistriui susirgus, atostogaujant, išvykus į komandiruotę ir pan., jo pareigoms vykdyti darbdavys ar jo įgaliotas asmuo tvarkomuoju dokumentu turi paskirti atitinkamos kompetencijos pavaduojantį darbuotoją.

23. MDKP priežiūros meistras, užtikrindamas MDKP saugų naudojimą, privalo:

23.1. prižiūrėti, kad MDKP būtų tinkamos techninės būklės ir naudojamas pagal gamintojo instrukcijas, šių Taisyklių reikalavimus ir MDKP savininko nustatytą MDKP nuolatinės priežiūros bei remonto tvarką;

23.2. saugoti ir pildyti MDKP naudojimo dokumentų bylą (MDKP pasą) MDKP savininko nustatyta tvarka;

23.3. nustatęs, kad MDKP turi defektų ir (arba) ji naudojama pažeidžiant gamintojo nustatytas sąlygas ir šių Taisyklių reikalavimus, turi sustabdyti MDKP naudojimą ir imtis priemonių, kad šie defektai ar pažeidimai būtų nedelsiant pašalinti. Sprendimą remontuoti MDKP ir pradėti darbą po remonto MDKP priežiūros meistras įrašo MDKP priežiūros žurnale;

23.4. užtikrinti, kad MDKP nuolatinės priežiūros darbai būtų vykdomi saugiai;

23.5. rūpintis, kad MDKP techninės būklės tikrinimai būtų atliekami nustatytu laiku. Turi paruošti MDKP techninei būklei patikrinti, pranešti apie tai įgaliotai įstaigai ir dalyvauti atliekant patikrinimą;

23.6. kontroliuoti, kaip vykdomi įgaliotos įstaigos eksperto ir kontroliuojančių institucijų pareigūnų raštiški reikalavimai;

23.7. leisti MDKP nuolatinę priežiūrą atlikti tik šiam darbui paskirtiems darbuotojams, turintiems tinkamą kvalifikaciją ar specialias žinias ir įgūdžius, kaip nustatyta Įsakyme Nr. A1-333;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

23.8. rūpintis, kad operatoriai ir darbuotojai, atliekantys MDKP nuolatinę priežiūrą, gautų darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas, susipažintų su jomis bei vykdytų jų reikalavimus;

23.9. dalyvauti su MDKP dirbančių įmonės darbuotojų žinių tikrinimo komisijos, sudaromos įmonėje, darbe;

23.10. pagal jam priskirtą kompetenciją rūpintis nuomos (panaudos) sutarties sąlygų vykdymu.

24. MDKP priežiūros meistras turi neleisti pradėti MDKP naudojimo arba jį sustabdyti, jeigu:

24.1. MDKP neįregistruota Valstybės potencialiai pavojingų įrenginių registre;

24.2. nėra įgaliotos įstaigos išvados, kad MDKP yra tinkama saugiai naudoti;

24.3. neįvykdyti įgaliotos įstaigos eksperto ir kontroliuojančių institucijų pareigūnų raštiški nurodymai;

24.4. MDKP konstrukcijose nustatyti įtrūkimai, kiti defektai, mažinantys konstrukcijų stiprumą ir keliantys pavojų sveikatai ir saugai;

24.5. deformuota ar kitaip pažeista darbinė platforma, pažeisti darbinės platformos aptvarai;

24.6. sugedę darbinės platformos kėlimo arba ilginimo mechanizmai;

24.7. sugedę darbinės platformos kėlimo arba ilginimo mechanizmų stabdžiai arba nesandari hidraulinė sistema;

24.8. yra gedimų hidraulinėje sistemoje ir valdymo sistemose;

24.9. sugedęs darbinės erdvės ribojimo įtaisas, apkrovos ribotuvas, neveikia garsinis signalas, signaliniai įtaisai, kiti saugos įtaisai arba yra kitų defektų, keliančių pavojų žmonių sveikatai, aplinkai ar turtui;

24.10. pastebėti kitokie gedimai ar veikimo sutrikimai, kurie gresia darbuotojų saugai ir sveikatai.

25. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

26. Darbdavys ar jo įgaliotas asmuo turi skirti laiko operatoriui įsitikinti, kad MDKP tinkama saugiai naudoti. Pradėdamas darbą ir prieš keldamas darbuotojus, operatorius privalo MDKP apžiūrėti ir išbandyti:

26.1. pagal MDKP naudojimo instrukcijoje nustatytus reikalavimus pastatęs MDKP numatytoje darbo vietoje, operatorius turi pakelti darbinę platformą į didžiausią leistiną aukštį, nukreipti ją į didžiausio siekio padėtį, pasukti didžiausiu darbo metu numatomo posūkio kampu į abi puses ir įvertinti atramų sąlyčio su gruntu būklę. Jeigu darbo metu dėl pasikeitusių oro sąlygų gali pasikeisti grunto būklė, atramų sąlyčio su gruntu būklės patikrinimo procedūra turi būti pakartota. Operatorius privalo apžiūrėti MDKP ir, jeigu MDKP naudojimo instrukcijoje nenustatyta kitaip, patikrinti, ar:

26.1.1. valdymo įtaisai, stabdžiai ir avariniai jungikliai, ribotuvai ir kiti saugos įtaisai tvarkingi;

26.1.2. metalinės konstrukcijos nepažeistos, nėra matomų deformacijų, įtrūkimų, kitų defektų;

26.1.3. išardomieji sujungimai, fiksavimo įtaisai, ašys, varžtai tinkamai įtvirtinti, neatsipalaidavę, neiškritę;

26.1.4. tvarkingi kabeliai, įvadinis jungiklis, kiti elektros tiekimo įtaisai;

26.1.5. hidraulinė sistema sandari, žarnos neįtrūkusios, pakankamas hidraulinio skysčio lygis bake;

26.1.6. pakeliant darbinę platformą į ne didesnę kaip 1 m aukštį, patikimai veikia stabdžiai, ar sandarūs hidraulinės sistemos valdymo įtaisai;

26.1.7. nuo darbinės platformos nuvalytos atliekos, statybinių medžiagų likučiai, sniegas ir kiti teršalai, ar tinkama darbinės platformos grindų, turėklų, apsaugų būklė;

26.1.8. paruoštos darbui darbo priemonės ir sukrautos medžiagos nekyšo už darbinės platformos turėklų, darbinėje platformoje darbuotojams yra pakankamai vietos;

26.1.9. informacinės lentelės lengvai įskaitomos ir suprantamos;

26.2. nesavaeigės vertikalios kėlimo MDKP operatorius atlieka supaprastinta apžiūrą. Jis privalo patikrinti, ar MDKP pastatyta pagal saugos reikalavimus ir išbandyti ją, pakeldamas darbinę platformą be krovinių ir žmonių į didžiausią aukštį bei nuleisdamas į pradinę padėtį, sustabdydamas ją vienoje iš pozicijų ir įsitikindamas stabdžių patikimumu.

27. Jeigu MDKP savininkas nustatė pamainų žurnalo būtinumą, MDKP apžiūrų ir kasdieninių (kaspamaininių) patikrinimų rezultatai turi būti įrašomi pamainų žurnale MDKP savininko nustatyta tvarka.

28. Darbo metu operatorius privalo:

28.1. naudoti MDKP, kaip nurodyta MDKP naudojimo dokumentuose;

28.2. leisti įlipti darbuotojams į darbinę platformą ir išlipti iš jos, sukrauti ir iškrauti krovinius tik darbinei platformai esant patekties padėtyje;

28.3. valdydamas MDKP iš esančio ant važiuoklės (ne kabinoje) valdymo pulto, dėvėti šalną. Užtikrinti, kad darbinėje platformoje dirbantys darbuotojai dėvėtų apraišus (saugos diržus), šalmsus ir kitas asmenines apsaugos priemones, numatytas platformoje dirbančių darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijoje. Nurodyti darbinėje platformoje dirbantiems darbuotojams apraišų saugos lyno tvirtinimo vietas. Nekelti darbinės platformos, jei joje esantys darbuotojai nenaudoja nustatytų asmeninių apsaugos priemonių ir tinkamai neprisigėję apraišų. Stebėti, kad keliant ar nuleidžiant darbinę platformą bei atliekant darbus įėjimo į darbinę platformą anga būtų uždaryta ir durelės užsklęstos;

28.4. siekdamas pašalinti prispaudimo pavojų, užtikrinti, kad iki 2 m aukščio nuo MDKP pastatymo plokštumos lygmenyje būtų išlaikyti saugūs horizontalūs atstumai (ne mažesni kaip 0,7 m) tarp MDKP išsikišusių judančių dalių (pvz., pasukamosios platformos) ir nejudančių objektų (statinių, krovinių rietuvių ar kt.);

28.5. užtikrinti, kad MDKP darbo zona būtų aptverta signaliniais aptvarais ir paženklinta įspėjamaisiais ženklais arba kitaip aiškiai pažymėta, kad į ją nepatektų pašalinių asmenų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

28.6. stebėti, kad darbuotojai, dirbantys pakeltoje darbinėje platformoje, laikytusi saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų;

28.7. darbinę platformą su žmonėmis valdyti tik pagal darbinėje platformoje dirbančių darbuotojų duodamus signalus;

28.8. užtikrinti, kad važiuojančio MDKP su darbinėje platformoje esančiais žmonėmis arba kita apkrova, arba su pakelta tuščia darbine platforma darbinės platformos padėtis būtų tokia, kaip nurodyta MDKP naudojimo instrukcijoje. Vienu metu važiuoti ir sukti MDKP strėlę draudžiama;

28.9. nekelti darbinės platformos, kai jos apkrova viršija gamintojo nurodytą vardinę apkrovą ir kontroliuoti, kad darbinę platformą nepatektų už gamintojo nurodytos darbo erdvės ribų;

28.10. neleisti įlipti į darbinę platformą ir nekelti nepaskirtų dirbti, neinstruktuočių darbuotojų;

28.11. nepalikti pakeltos darbinės platformos be priežiūros, baigus ar pertraukus darbą, nuleisti darbinę platformą į patekties padėtį, išlaipinti žmones ir pakelti darbinę platformą į stovėjimo arba transportinę padėtį. Išjungti MDKP energijos šaltinį. Baigus darbą MDKP kabiną ir valdymo pultą užrakinti arba įvykdyti kitas MDKP naudojimo instrukcijoje numatytas priemones, apsaugančias nuo neteisėto MDKP panaudojimo;

28.12. nedirbti su MDKP, kai meteorologinės sąlygos (pvz., vėjo greitis, aplinkos temperatūra, rūkas ir kt.) ar kiti veiksniai neatitinka MDKP naudojimo dokumentuose nustatytų sąlygų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

28.13. neleisti naudoti darbinės platformos darbuotojams ar kroviniams priimti ar kelti į pastato aukštus ar kitaip naudoti MDKP ne pagal paskirtį;

28.14. neįjungti MDKP mechanizmų, kai ant jos konstrukcijų arba pavojingoje darbo zonoje yra žmonių. Šis reikalavimas netaikomas, kai atliekami MDKP priežiūros ar derinimo darbai. Šiuo atveju mechanizmai turi būti įjungiami pagal tikrinančiojo asmens duodamą signalą;

28.15. nedirbti nebaigta remontuoti MDKP;

28.16. nelipti į važiuojančią MDKP ir neleisti tai daryti kitiems darbuotojams.

29. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

30. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

31. Darbinėse platformose dirbančius darbuotojus paskiria arba MDKP savininkas, arba asmuo, atsakingas už darbų vykdymą objekte, kur atliekami darbai naudojant MDKP. Darbinėse platformose dirbantys darbuotojai turi turėti reikiamų žinių, būti pasitikrinę sveikatą ir turėti sveikatos priežiūros įstaigos išvadą, kad darbuotojas gali dirbti aukštyje. Darbinėse platformose dirbančių darbuotojų mokymo, instruktavimo ir žinių tikrinimo tvarką nustato juos paskiręs darbdavys ar jo įgaliotas asmuo.

32. Darbinėje platformoje dirbantis darbuotojas privalo:

32.1. vykdyti operatoriaus nurodymus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

32.2. prieš lipdamas į darbinę platformą, užsisegti apraišus (saugos diržą), užsidėti šalną, kitas nustatytas asmenines apsaugos priemones. Patikrinti asmeninių apsaugos priemonių būklę. Kilus abejonėms dėl asmeninės apsaugos priemonės tinkamumo apie tai informuoti operatorių;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

32.3. į darbinę platformą įlipti ir iš jos išlipti tik nustatytoje patekties padėtyje. Įlipus į darbinę platformą nedelsiant prisisegti apraišo saugos lyną nustatytoje tvirtinimo vietoje. Draudžiama tvirtinti apraišų saugos lyną prie statinio konstrukcijų ar kitų objektų, esančių ne darbinėje platformoje;

32.4. visus darbus iš darbinės platformos atlikti laikantis darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų, nustatytos darbų technologijos. Draudžiama lipti ant pakeltos darbinės platformos turėklų ir kitų konstrukcijų, nukreipti pakeltą darbinę platformą į kitą padėtį naudojant fizinę jėgą, persisverti per darbinės platformos turėklus, perlipti iš darbinės platformos ant statinio konstrukcijų ar kitų objektų, naudoti darbinėje platformoje paaukštinimus, kopėčias ir kitas panašias priemones, mėtyti iš pakeltos darbinės platformos įrankius, medžiagas ir kitus daiktus;

32.5. jei MDPK valdoma iš darbinėje platformoje įrengto valdymo pulto, vadovaudamasis operatoriaus nurodymais, pakėlus platformą į 0,2–0,3 m aukštį, ją sustabdyti ir įsitikinti stabdžių arba hidraulinių įtaisų tinkamu veikimu;

32.6. kontroliuoti darbinės platformos kėlimo ir valdymo procesą ir apie jo eigą nustatyta ženklų ar pranešimų tvarka informuoti operatorių, perspėti operatorių apie pavojingą darbinės platformos priartėjimą prie kliūčių;

32.7. kilus abejonėms, kad darbinėje platformoje numatoma kelti daugiau nei numatyta žmonių arba keliama krovinių, kurių svoris didesnis už MDPK vardinę apkrovą, pranešti operatoriui. Draudžiama kelti darbinėje platformoje nestabiliai padėtą krovinį.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

33. Neteko galios nuo 2017-07-08

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

34. MDPK darbas turi būti organizuojamas laikantis šių bendrų saugos reikalavimų:

34.1. visa MDPK darbo zona turi būti gerai apšviesta. Jeigu dėl nepakankamo apšvietimo, meteorologinių sąlygų (tiršto rūko, smarkaus snigimo ar pan.) ar kitų priežasčių operatorius blogai mato darbinėje platformoje dirbančių darbuotojų duodamus signalus arba darbinę platformą, MDPK darbas turi būti sustabdytas;

34.2. statybvietėje MDPK turi būti statoma pagal statybos darbų vykdymo projekte numatytą MDPK pastatymo vietą ir darbo erdvę. Privažiavimo keliai turi būti tokie, kad MDPK galėtų į ją įvažiuoti saugiai;

34.3. MDPK darbams atlikti turi būti tinkamai statoma pagal MDPK naudojimo instrukcijoje nustatytus reikalavimus įrengtoje aikštelėje. Draudžiama statyti MDPK ant šviežiai supilto, nesutankinto grunto. Aikštelės nuolydis neturi būti didesnis už didžiausią nurodytąjį MDPK naudojimo instrukcijoje. Statant MDPK, reikia numatyti priemones, kad ji neprarastų stovumo dėl vėjo poveikio;

34.4. MDPK turi būti naudojama tik pastačius visas papildomas atramas. Nestatyti papildomų atramų leidžiama tik MDPK naudojimo instrukcijoje nurodytais atvejais. Jeigu aikštelės dangos stiprumas arba grunto tankis nepakankamas, stabilumui ir atramos į gruntą plotui padidinti rekomenduojama naudoti papildomus pakankamo stiprumo medinius, neslidžius polimerinius arba iš kitų medžiagų pagamintus inventorinius padėklus. Jeigu gamintojas nepateikia inventorinių padėklų ir nenurodo jų matmenų, gaminamų padėklų

stiprumas skaičiuojamas pagal didžiausias MDKP sukeliamas darbinės apkrovas, o jų atraminis plotas – atsižvelgiant į aikštelės dangos laikomąją galią. Statant MDKP ant slidaus pagrindo rekomenduojama naudoti padėklus su dygliais;

34.5. elektros tinklų apsaugos zonoje pagal Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93 „Dėl Elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“, dirbant su MDKP būtina gauti elektros tinklą eksploatuojančios įmonės raštišką leidimą. Gavus tokį leidimą, MDKP operatoriui išduodamas paskyra-leidimas, kuriame nurodomos saugaus darbo sąlygos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

34.6. veikiančiose elektrinėse, transformatorių pastotėse, transformatorinėse ir elektros tinklų apsaugos zonoje darbai su MDKP vykdomi vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100 „Dėl Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

34.7. darbus iš MDKP darbinės platformos galima atlikti tik tada, kai užtikrintos saugaus darbo sąlygos – numatytos priemonės, kad darbuotojas neiškristų iš darbinės platformos, neprisiliestų prie atvirų laidų, kuriais teka elektros srovė, nebūtų prispaustas platformos konstrukcijų prie sienos ar kitų kliūčių, būtų išvengta kitų pavojų. Atliekant darbus, turi būti numatyta darbinės platformos judėjimo erdvėje tvarka.

IV SKYRIUS **MDKP TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS**

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

35. MDKP techninę būklę nustatytu laiku turi patikrinti įgaliotos įstaigos ekspertas ir pateikti išvadą, ar MDKP yra saugi naudoti iki kito techninės būklės patikrinimo. Įgaliotos įstaigos ekspertas techninės būklės tikrinimą atlieka pagal įgaliotos įstaigos parengtas ir patvirtintas MDKP techninės būklės tikrinimo procedūras, vadovaudamasis MDKP gamintojo pateiktais naudojimo dokumentais, Darbo įrenginių naudojimo bendraisiais nuostatais, šiomis Taisyklėmis ir kitais teisės aktais.

36. Jeigu MDKP gamintojas nenustatė kitaip, MDKP turi būti vertinama, atliekant techninės būklės tikrinimą:

36.1. prieš pradėdant ją naudoti pirmą kartą;

36.2. periodiškai:

36.2.1. ne rečiau kaip vieną kartą per 12 mėnesių, atliekant dalinį techninės būklės patikrinimą (DTP);

36.2.2. ne rečiau kaip vieną kartą per 36 mėnesius, atliekant pilnutinį techninės būklės patikrinimą (PTP);

36.3. neplaniniais atvejais: po avarijos, gamtos reiškinių poveikio, modifikavimo, laikančiųjų konstrukcijų remonto, naudojant suvirinimą, hidraulinio skirstytuvo remonto arba pakeitimo, valdymo sistemų pakeitimo, ilgalaikių (ilgesnių kaip 12 mėnesių) prastovų bei kitais atvejais, kai MDKP savininkas mano, kad reikia atlikti MDKP techninės būklės patikrinimą.

37. Prieš pradėdant MDKP naudoti pirmą kartą, patikrinama, ar MDKP pažymėta CE ženklu, ar pateikta EB atitikties deklaracija, ir atliekamas MDKP pilnutinis techninės būklės patikrinimas. Jeigu MDKP visiškai surenkamos ir išbandomos gamykloje ir yra gamintojo atliktus bandymus patvirtinantys dokumentai su bandymų rezultatais ir (arba) išvadomis,

įgaliotos įstaigos ekspertas šių bandymų nekartoja.

38. Tikrinant MDKP neplaniniais atvejais, nagrinėjami dokumentai, susiję su ši neplaninių patikrinimų sukėlusiu įvykiu (avarijos tyrimo aktas, atliktų ekspertizių, tyrimų ir bandymų išvados, MDKP remonto, suvirinimo darbų dokumentacija ir kiti susiję dokumentai), ir atliekamas MDKP pilnutinis techninės būklės patikrinimas.

39. Pasibaigus MDKP gamintojo nurodytam naudojimui laikui, o jeigu jis nenurodytas – po 15 metų nuo pirmojo MDKP panaudojimo dienos, MDKP savininkas, jeigu jis planuoja MDKP naudoti toliau, privalo raštu kreiptis į įgaliotą įstaigą dėl MDKP pilnutinio techninės būklės patikrinimo. Įgaliota įstaiga, siekdama nustatyti MDKP konstrukcijų, sistemų, mechanizmų ir jungčių būklės tinkamumą naudoti MDKP pagal gamintojo nustatytą paskirtį, turi atsižvelgti į MDKP techninę būklę, eksploataavimo sąlygas ir pagrįstai papildyti pilnutinio techninės būklės patikrinimo apimtį neardomaisiais laikančiųjų konstrukcijų ir suvirintųjų sujungimų bandymų metodais ar kitais papildomai parinktais tyrimais. Pasibaigus MDKP naudojimo laikui, laikotarpiai tarp pilnutinių techninės būklės patikrinimų gali būti sumažinti atsižvelgiant į techninės būklės tikrinimo rezultatus, tačiau tokie sumažinti laikotarpiai negali būti trumpesni kaip 6 mėnesiai atliekant DTP ir 12 mėnesių atliekant PTP. MDKP savininkas privalo laikytis naujai nustatytų terminų.

40. Atliekant techninės būklės tikrinimą turi dalyvauti MDKP priežiūros meistras ir operatorius (operatoriaus dalyvavimas neprivalomas, jeigu tikrinama nesavaeigė vertikalaus kėlimo MDKP).

41. Įgaliotos įstaigos apie MDKP techninės būklės patikrinimus Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatuose nustatyta tvarka teikia duomenis registro tvarkymo įstaigai.

42. Jeigu MDKP yra nenaudojama daugiau kaip 12 mėnesių, savininkas apie ilgalaikę MDKP prastovą privalo informuoti įgaliotą įstaigą, su kuria jis yra sudaręs sutartį dėl techninės būklės tikrinimų.

43. Gavusi pranešimą iš savininko apie ilgalaikę MDKP prastovą, įgaliota įstaiga privalo įrašyti Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, kad įrenginys laikinai nenaudojamas.

44. Atliekant techninės būklės tikrinimą draudžiama bandymams naudoti krovinių, viršijančių MDKP vardinę apkrovą, jei MDKP naudojimo dokumentuose tai daryti uždrausta. Tokios MDKP bandomos su didžiausiu krūviu, kurį pakelti leidžia vardinės keliamosios apkrovos ribotuvai.

45. Jeigu bandymams reikia atjungti arba specialiai bandymui sureguliuoti MDKP vardinės keliamosios apkrovos ribotuvą arba kitus saugos įtaisus, bet gamintojas nėra nurodęs atlikti tokių bandymų, juos atlikti reikia tik tada, kai tai techniškai pagrįsta: po MDKP metalinių konstrukcijų remonto, mechanizmų, laikančiųjų lynų arba grandinių keitimo arba remonto, hidraulinės sistemos elementų keitimo arba remonto, MDKP avarijos. Atjungti ir reguliuoti saugos įtaisus leidžiama tik gamintojo įgaliotam atstovui arba MDKP savininko paskirtam darbuotojui.

46. Pilnutinio ir dalinio MDKP techninės būklės patikrinimo metu įgaliotos įstaigos ekspertas privalo patikrinti MDKP naudojimo dokumentų bylą (MDKP pasą), MDKP valdančių ir prižiūrinčių darbuotojų skyrimą pareigoms ir jų kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, patikrinti, jeigu MDKP nuolatinę priežiūrą vykdo ne jos savininkas, ar sutartis dėl MDKP nuolatinės priežiūros sudaryta su licencijuota įmone, atlikti MDKP apžiūrą, bandymus ir nustatyti, ar MDKP tinkama saugiai naudoti, ar tinkamai organizuota nuolatinė MDKP priežiūra.

47. MDKP pilnutinio techninės būklės patikrinimo metu turi būti atliekama:

47.1. apžiūra;

47.2. statinis bandymas;

47.3. dinaminis bandymas.

48. Atliekant dalinį techninės būklės patikrinimą MDKP apžiūrima ir išbandoma be

krovinio. Dinaminis ir statinis bandymas neatliekamas. Jeigu įgaliotos įstaigos ekspertas pagrįstai nusprendžia, kad toks bandymas reikalingas, jis turi būti atliktas.

49. Atliekant MDKP apžiūrą turi būti patikrinta:

49.1. konstrukcijų, darbinės platformos, apšvietimo ir signalizavimo įtaisų būklė, matmenų ir saugių atstumų atitiktį nurodytiesiems MDKP techninėse dokumentuose, teisės aktuose ir darniuosiuose standartuose;

49.2. metalinės konstrukcijos ir suvirintųjų sujungimų būklė dėl įtrūkimų, deformacijų, korozijos, dilimo ar kitų defektų, šarnyrinių sujungimų būklė dėl ašių ir pirštų tvirtinimo patikimumo ar nudilimo;

49.3. ar naudojamos tinkamos guminės žarnos, ar žarnų ir jų jungčių būklė gera, ar nėra hidraulinio skysčio nutekėjimo požymių;

49.4. lynų, grandinių ir jų tvirtinimo detalių būklė;

49.5. elektrinių MDKP kabelių, įžemintuvų būklė;

49.6. darbinės platformos ir jos aptvaro būklė;

49.7. ar įrengti ir tinkamai veikia visi MDKP techninėse dokumentuose nurodyti saugos įtaisai;

49.8. ar įrengti ir tinkamai veikia visi MDKP techninėse dokumentuose nurodyti valdymo aparatai, ar jais valdomi mechanizmai veikia tinkamai ir sklandžiai;

49.9. ar patikimai veikia ir atlieka MDKP techninėse dokumentuose nurodytas funkcijas hidraulinė ir elektros įranga;

49.10. ar visi stabdymo, avarinio stabdymo įtaisai veikia tinkamai (patikimai sustabdo atitinkamas judančias MDKP dalis);

49.11. ar tinkamai veikia signalizacija;

49.12. kiti patikrinimai, nustatyti atsižvelgiant į gamintojo nurodymus ir MDKP techninę dokumentaciją.

50. Atliekant statinį bandymą tikrinamas MDKP ir jos elementų stiprumas, stabdžių arba hidraulinio stabdymo įtaisų efektyvumas ir, jeigu tikrinama kintamojo siekio MDKP, jos stovumas. Stovumo bandymas atliekamas esant mažiausiai palankiai ilginamojo mechanizmo konfigūracijai. Jeigu MDKP turi daugiau kaip vieną darbo erdvę, bandymas atliekamas su didžiausiu ilginamojo mechanizmo siekiu.

51. MDKP statinis bandymas atliekamas pastačius jį horizontalioje aikštelėje taip, kad konstrukcijų apkrova būtų didžiausia, o stovumas mažiausias:

51.1. jei MDKP naudojimo dokumentuose nenurodyta kitaip, bandant kintamojo siekio MDKP, krovinys, kurio masė lygi 110 procentų vardinės apkrovos, tolygiai išdėstomas darbinėje platformoje, o kita krovinio dalis, kurios masė turi sudaryti 15 procentų vardinės apkrovos, lanksčiuoju ryšiu prikabinama prie darbinės platformos. Krovinys pakeliamas į 0,1–0,2 m aukštį nuo aikštelės paviršiaus ir tokioje padėtyje laikomas 10 minučių;

51.2. bandant vertikalios kėlimo MDKP visas krovinys, kurio masė lygi 125 procentams vardinės apkrovos (jei MDKP naudojimo dokumentuose nenurodyta kitaip), tolygiai išdėstomas platformoje ir pakeliamas 0,1–0,2 m nuo įlaipinimo aikštelės paviršiaus ir tokioje padėtyje laikomas 10 minučių;

51.3. statinio bandymo rezultatai laikomi teigiami, jeigu darbinė platforma su krovinio arba pakabintas krovinys per 10 minučių nenusileidžia ant aikštelės ir MDKP konstrukcijose bei mazguose neatsiranda liekamųjų deformacijų, įtrūkimų ar kitų defektų;

51.4. jei dėl apkrovos pasireiškė liekamoji deformacija arba tamprioji deformacija viršija leistiną dydį, dirbti su MDKP neleidžiama tol, kol bus nustatytos deformacijos priežastys ir atlikti darbai, būtini MDKP saugiam naudojimui užtikrinti.

52. Baigus statinį bandymą atliekamas MDKP vardinės apkrovos ribotuvo (apsauginio vožtuvo) bandymas. Jei MDKP naudojimo dokumentuose nenurodyta kitaip, apkrovos ribotuvas reguliuojamas vardinei apkrovai. Ribotuvas turi suveikti apkrovai pasiekus bandymui nustatytą ribą.

53. Dinaminis MDKP bandymas atliekamas su vardinę apkrovą 10 procentų viršijančiu

masės kroviniu, jeigu MDKP naudojimo dokumentuose nenurodyta kitaip. Dinaminio bandymo metu turi būti atliekami ne mažiau kaip trys visų galimų MDKP funkcinių judesių, pasiekiant jų kraštines padėtis, ciklai. Darbinė platforma su kroviniu kartotinau pakeliama bei nuleidžiama didžiausių įtempių diapazone ir tikrinama, ar MDKP mechanizmai ir stabdymo įtaisai veikia tinkamai. Jei MDKP turi kintamos charakteristikos vardinės apkrovos ribotuvą, jos dinamiškai bandomos su didžiausią siekį atitinkančios masės kroviniu.

54. Atlikęs MDKP techninės būklės patikrinimą, įgaliotos įstaigos ekspertas surašo patikrinimo ataskaitą, kurioje pateikiama išvada, ar MDKP tinkama saugiai naudoti, jeigu reikia, nurodo jos saugaus naudojimo sąlygas, taip pat nurodo kito techninės būklės patikrinimo datą, MDKP matomoje vietoje (pvz., ant MDKP ženklavimo lentelės) pritvirtina neištrinamą žymą (lipduką) su atlikto patikrinimo data (metais), taip pat padaro atitinkamą įrašą MDKP naudojimo dokumentų byloje (MDKP pase). MDKP savininkas MDKP matomoje vietoje (pvz., MDKP ženklavimo lentelėje) neištrinamai įrašo būsimo dalinio ir (arba) pilnutinio patikrinimo datas. Vieną ataskaitos egzempliorių saugo MDKP savininkas, o antrą egzempliorių saugo įgaliota įstaiga iki kito techninės būklės patikrinimo. Įgaliotos įstaigos eksperto atliktų MDKP techninės būklės patikrinimų ataskaitas MDKP naudojimo dokumentų byloje (MDKP pase) savininkas turi saugoti visą MDKP naudojimo laiką.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

55. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Mobiliųjų darbinių kėlimo platformų
naudojimo ir priežiūros taisyklių
1 priedas

**TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU MOBILIŲJŲ DARBINIŲ KĖLIMO PLATFORMŲ
NAUDOJIMU, NEBAIGTINIS SĄRAŠAS**

Neteko galios nuo 2017-07-08

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

Mobiliųjų darbinių kėlimo platformų
naudojimo ir priežiūros taisyklių
2 priedas

**DARNIŲJŲ STANDARTŲ, SUSIJUSIŲ SU MOBILIŲJŲ DARBINIŲ KĖLIMO
PLATFORMŲ NAUDOJIMU, NEBAIGTINIS SĄRAŠAS**

Neteko galios nuo 2017-07-08.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-379](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11713

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. spalio 21 d. įsakymo Nr. A1-454 „Dėl Mobiliųjų darbinių kėlimo platformų naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo